

## Rozwój rynku: Leki (CN 30) — 2015–2025

### Wprowadzenie

W latach 2015–2025 handel zagraniczny Unii Europejskiej produktami farmaceutycznymi (dział CN 30) przeszedł głęboką transformację. Wartość eksportu wzrosła ponad dwukrotnie, nadwyżka handlowa powiększyła się do blisko 190 mld EUR, a sama struktura wymiany przesunęła się w kierunku wysoko przetworzonych produktów biologicznych i szczepionek. Poniższa analiza, oparta wyłącznie na danych z platformy Trade Dashboard, identyfikuje trzy główne zjawiska: dynamiczny wzrost wartości handlu napędzany cenami, przeobrażenie koszyka produktowego pod wpływem pandemii COVID-19 oraz postępującą koncentrację geograficzną obrotów.

### 1. Eksportowy boom farmaceutyczny – wartość, saldo i ceny

#### Unijny eksport leków podwoił swoją wartość w ciągu dekady, podczas gdy import rósł wyraźnie wolniej

Z danych Ogólny przegląd handlu wynika, że wartość eksportu towarów z działu CN 30 poza UE zwiększyła się z 139,6 mld EUR w 2015 r. do 306,9 mld EUR w 2025 r. (wzrost o 119,8%). Import w tym samym okresie urósł z 67,2 mld EUR do 117,2 mld EUR (+74,4%). Dzięki szybszemu tempu eksportu dodatnie saldo handlowe powiększyło się z 72,4 mld EUR do 189,7 mld EUR (+162,0%).

| Wskaźnik (mld EUR) | 2015  | 2025  | Zmiana % |
|--------------------|-------|-------|----------|
| Eksport            | 139,6 | 306,9 | +119,8%  |
| Import             | 67,2  | 117,2 | +74,4%   |
| Saldo              | 72,4  | 189,7 | +162,0%  |

#### Wzrost wartości był w przeważającej mierze efektem rosnących cen, a nie wolumenu

Fizyczny wolumen eksportu wzrósł w analizowanym okresie jedynie o 18,3% (z 1 142 060 ton do 1 350 648 ton), podczas gdy średnia cena jednostkowa wywozu poszła w górę o 85,9% (z 122,3 tys. EUR/tonę do 227,2 tys. EUR/tonę). Po stronie importu odnotowano wręcz spadek wolumenu o 9,5% (z 523 189 ton do 473 615 ton), ale cena wzrosła jeszcze silniej – o 92,6% (z 128,5 tys. EUR/tonę do 247,5 tys. EUR/tonę). Oznacza to, że za

nominalną eksplozję wartości odpowiada przede wszystkim aprecjacja cenowa wysoko przetworzonych produktów farmaceutycznych, zwłaszcza biologicznych i immunologicznych.

### Produkcja unijna rosła równolegle, napędzając orientację eksportową sektora

Wartość produkcji farmaceutycznej w UE, dostępna w danych Wielkość produkcji, wzrosła z 37,8 mld EUR w 2015 r. do 126,5 mld EUR w 2024 r. (+398,2% w stosunku do początku szeregu w 2003 r.). Jednocześnie wskaźnik skłonności do eksportu (Skłonność eksportowa) podskoczył z 72,2% w 2015 r. do 122,6% w 2024 r., co świadczy o tym, że sektor coraz silniej produkuje z myślą o rynkach trzecich, a reeksport również odgrywa istotną rolę.

## 2. Produkty biologiczne i szczepionki nowym motorem handlu

### Kategoria CN 3002 odnotowała najszybszy przyrost wartości, wyprzedzając tempo wzrostu klasycznych leków

W segmencie obejmującym krew, szczepionki, antysurowice i kultury komórkowe (CN 3002) wartość unijnego eksportu wzrosła z 33,2 mld EUR w 2015 r. do 114,9 mld EUR w 2025 r. (+246,5%), podczas gdy import powiększył się z 22,1 mld EUR do 57,3 mld EUR (+158,7%). Udział CN 3002 w eksporcie ogółem zwiększył się tym samym z 23,8% do 37,4%, zmniejszając relatywną wagę leków gotowych (CN 3004), których udział spadł z 69,3% do 58,5% mimo wzrostu wartości z 96,8 mld EUR do 179,6 mld EUR.

| Kod CN | Grupa produktowa                  | Eksport 2015 (mld EUR) | Eksport 2025 (mld EUR) | Zmiana % |
|--------|-----------------------------------|------------------------|------------------------|----------|
| 3004   | Leki pakowane do sprzedaży detal. | 96,8                   | 179,6                  | +85,5%   |
| 3002   | Krew, szczepionki, immunologia    | 33,2                   | 114,9                  | +246,5%  |
| 3006   | Produkty farmaceutyczne pozostałe | 4,2                    | 7,4                    | +75,3%   |
| 3005   | Opatrunki i artykuły medyczne     | 1,0                    | 1,8                    | +74,7%   |
| 3003   | Leki niepakowane luzem            | 3,5                    | 2,7                    | -23,5%   |
| 3001   | Substancje organoterapeutyczne    | 0,6                    | 0,4                    | -30,5%   |

*Dane szczegółowe dostępne w Porównanie podkategorii.*

## **Pandemia COVID-19 wywołała bezprecedensowy, choć przejściowy skok w handlu szczepionkami**

Dane uzupełniające w jednostkach naturalnych (dawki/sztuki) dla CN 3002 ilustrują skalę pandemicznego szoku. Unijny import tej kategorii wzrósł z 867 mln dawek w 2021 r. do 555 mln w 2022 r., po czym stopniał do 150 mln w 2025 r. Eksport osiągnął szczyt 1,68 mld dawek w 2021 r., a następnie spadł do 117 mln w 2025 r. W ujęciu wolumetrycznym (tony) również widoczny jest chwilowy wzrost: import CN 3002 podskoczył z 45,0 tys. ton w 2019 r. do 122,7 tys. ton w 2021 r., a później wrócił do 47,4 tys. ton w 2025 r. Efekt ten był jednak krótkotrwały i w latach 2023–2025 obie strony wymiany powróciły do trendów przedpandemicznych, choć na wyższym poziomie cenowym.

## **Ceny w segmencie biologicznym systematycznie rosły, co dodatkowo wzmocniło jego udział wartościowy**

Średnia cena jednostkowa eksportu CN 3002 wzrosła z 632,5 tys. EUR/tonę w 2015 r. do 1 385,7 tys. EUR/tonę w 2025 r. (+119,1%). Po stronie importu cena poszła w górę z 614,5 tys. EUR/tonę do 1 209,5 tys. EUR/tonę (+96,8%). Te kilkukrotnie wyższe wyceny niż w przypadku leków gotowych (CN 3004: 156,6 tys. EUR/tonę w 2025 r.) odzwierciedlają rosnącą rolę terapii biologicznych i spersonalizowanych w koszyku unijnego handlu.

## **3. Geograficzna reorientacja i rosnąca koncentracja rynków zbytu**

### **Stany Zjednoczone i Szwajcaria zdominowały unijny eksport, przejmując ponad połowę jego wartości**

Z danych o Głównych partnerach handlowych wynika, że eksport do USA wzrósł z 37,0 mld EUR w 2015 r. do 108,6 mld EUR w 2025 r. (+193,7%), a do Szwajcarii z 12,5 mld EUR do 59,2 mld EUR (+372,7%). Łączny udział tych dwóch kierunków w unijnym eksporcie farmaceutycznym zwiększył się z 35,5% w 2015 r. do 54,7% w 2025 r. W przypadku importu Stany Zjednoczone pozostały największym dostawcą (43,6 mld EUR w 2025 r., +70,7%), a Szwajcaria dostarczyła towary o wartości 39,1 mld EUR (+146,8%).

| Partner            | Eksport 2015<br>(mld EUR) | Eksport 2025<br>(mld EUR) | Zmiana<br>% | Import 2015<br>(mld EUR) | Import 2025<br>(mld EUR) | Zmiana<br>% |
|--------------------|---------------------------|---------------------------|-------------|--------------------------|--------------------------|-------------|
| USA                | 37,0                      | 108,6                     | +193,7%     | 25,6                     | 43,6                     | +70,7%      |
| Szwajcaria         | 12,5                      | 59,2                      | +372,7%     | 15,8                     | 39,1                     | +146,8%     |
| Wielka<br>Brytania | 22,3                      | 20,4                      | -8,5%       | 12,4                     | 9,0                      | -27,3%      |
| Chiny              | 6,5                       | 13,5                      | +108,9%     | 1,0                      | 5,4                      | +418,7%     |
| Rosja              | 5,5                       | 9,7                       | +76,2%      | -                        | -                        | -           |
| Korea Płd.         | 1,4                       | 3,4                       | +135,5%     | -                        | -                        | -           |
| Indie              | -                         | -                         | -           | 0,9                      | 2,9                      | +238,5%     |

## Znaczenie Wielkiej Brytanii systematycznie maleje, a Chiny i Indie odgrywają coraz większą rolę w imporcie

Brexit oraz utrata swobody przepływu towarów prawdopodobnie przyczyniły się do spadku unijnego eksportu do Wielkiej Brytanii o 8,5% (z 22,3 mld EUR do 20,4 mld EUR) i załamania importu o 27,3% (z 12,4 mld EUR do 9,0 mld EUR) – tym ważniejszego, że w latach 2015–2016 Wielka Brytania była trzecim dostawcą. Jednocześnie import z Chin wzrósł o 418,7% (do 5,4 mld EUR), a z Indii o 238,5% (do 2,9 mld EUR), co odzwierciedla rosnące znaczenie Azji w dostawach substancji czynnych i leków generycznych.

## Koncentracja eksportu wzrosła, zwiększając wrażliwość na wstrząsy cenowe i politykę handlową

Wskaźnik Herfindahla-Hirschmana (HHI) dla eksportu podniósł się z 1192 w 2015 r. do 1876 w 2025 r. (+57,4%), podczas gdy dla importu wzrósł jedynie o 10,1% (z 2448 do 2695), co potwierdza koncentrację po stronie sprzedaży. Wykresy Koncentracja HHI oraz dane o Zmienności i szokach ujawniają zjawiska towarzyszące: odnotowano szereg cenowych szoków eksportowych (m.in. wobec Izraela w 2021 r., Serbii w 2018 r., ZEA i Malezji w 2021 r.), a zmienność importu z Turcji (CV 0,51) i Rosji (CV 1,45) oraz cenowy skok importu z Chin w 2021 r. (+118,4% powyżej średniej bazowej) sygnalizują podatność na zawirowania geopolityczne i pandemiczne.

## Wnioski

Sektor farmaceutyczny Unii Europejskiej w latach 2015–2025 umocnił swoją pozycję globalnej potęgi eksportowej – nadwyżka handlowa powiększyła się do 190 mld EUR, a wartość sprzedanych za granicę leków i produktów biologicznych przekroczyła 300 mld EUR. Dynamiczny wzrost był jednak w dużej mierze napędzany przez ceny i skoncentrowany na rynkach Stanów Zjednoczonych i Szwajcarii, co zwiększa podatność unijnego eksportu na wstrząsy regulacyjne i polityczne. Pandemia zmieniła strukturę handlu, wynosząc na

pierwszy plan szczepionki i terapie biologiczne; jej efekt – widoczny w danych o dawkach i wolumenie – był znaczący, lecz przejściowy. W obliczu rosnącej koncentracji oraz wysokiej zmienności niektórych przepływów, UE musi bacznie monitorować zależności od wąskiej grupy odbiorców i dostawców, aby utrzymać odporność strategicznego sektora farmaceutycznego.

---

Wygenerowano 2026-07-24 na podstawie danych z [tradedashboard.eu](https://tradedashboard.eu)

Raport wygenerowany maszynowo: przyspiesza analizę człowieka, choć czasami może ją wprowadzić w błąd. Nigdy nie może jej w pełni zastąpić.

Jeśli potrzebujesz porady dotyczącej europejskiej polityki handlowej lub reprezentacji Twoich interesów w Brukseli, nie wahaj się skontaktować ze mną pod adresem [support@tradedashboard.eu](mailto:support@tradedashboard.eu). Znajdziesz moje CV pod tym adresem.